Cena 10 groszy

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
Z odnoszeniem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 3 zł.
Zagranicą . . . . . . 5 zł.
Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 209 (7839) Sobota, dnia 13 Września 1924 r Rok XXXII

„Zarząd Elektrowni Miejskiej ogłasza, iż wobec absolutnej niemożności pokrycia współczesnego zapotrzebowania prądu przez siłę i światło, wprowadza na sezon zimowy następujący porządek poboru prądu przez motory:

I. Zakłady przemysłowe i fabryki winni pobierać prąd od godziny 7 rano do zmierzchu, a więc bezwzględnie mają wyłączać swe motory,

we wrześniu o g. 17½ w październiku o g. 16½ w listopadzie i grudniu o g 16-ej.

II. Prąd dla motorów uruchomiających pompy wodne ma być pobierany między 12-tą, a 14-tą, a następnie o ile zajdzie tego potrzeba po godzinie 21-ej.

III. Niestosownie się do powyższego rozkładu pociągnie za sobą bądź wymówienie ulgi taryfowej, bądź też odłączenie od sieci."

Co słychać w Rzymie?

„Dziennik Polski" pisze:

Po okresie zróżniczkowania się organizacyjnego w stosunku do zamordowania posła Matteottiego i odpowiedzialności, jaką siłą rzeczy ponosi pewna część społeczeństwa za atmosferę moralną, wytworzoną przez anormalne warunki życia społecznego, nastąpił okres oczekiwania. Lokaut parlamentarny, zapowiadany przez grupy opozycyjne, będzie musiał ulec zmianie wobec zbliżającej się sesji jesiennej, podczas której na terenie parlamentarnym faszyzm zmierzy się z opozycją. Ta ostatnia zużyła wakacje na bardziej logiczne zespolenie swych szeregów, co w znacznej mierze nie zostało osiągnięte. Zbyt daleko idące różnice zasadnicze, których wygładzić nie jest w stanie punkt wyjścia antyfaszystyczny, mogły coprawda nie rozszczepić bloku, ale doprowadziły jedynie do ujednostajnienia metod walki polemicznej, pozostawiając bez zmian wzajemne programowe ustosunkowanie się partji..

Faszyzm, którego pierwszym, niemal młodzieńczym a nieostrożnym odruchem było zajęcie pozycji nieprzejednanej, a którego prasa w pewnej mierze nie znalazła się na wysokości zadania w polemice z oponentami, stanął dzisiaj na stanowisku bardziej realnem. Mussolini pod wpływem presji elementów ekstremistycznych, że faszyzm w obecnych warunkach angażuje odpowiedzialność rządu, był narażony na porzucenie ugodowego stanowiska i na przejście wysoce niebezpieczne do taktyk teroryzmu słownego, propagowanej przez elementy krańcowe. Najmniejsze załamanie się dotychczasowej linji umiarkowania mogło było rozpocząć agonję obecnego systemu.

I w tym wypadku Mussolini zdołał zorjentować się w sytuacji: naród włoski należy do narodów, które łatwo opanować można pod uszanowania pewnych tradycyjnych nawyknień i instytucji. Do tych ostatnich należy instytucja jeśli tak ją nazwać możemy, liberalizmu. Liberalizm włoski przeżył najrozmaitsze fazy egzystencji; zmodyfikował się w epoce ostatnich trzech dziesiątków życia polityczno społecznego Włoch; uległ wpływom wybitnie demokratycznym; rekrutował się w epoce ostatnich trzech lub więcej zróżniczkowanych pomiędzy sobą w zakresie programu, a mimo wszystko pozostał w oczach większości społeczeństwa zogniskowaniem najbardziej tradycyjnem. Grupy i grupki liberalne stosunkowo najszybciej mogą zlać się w jedną organizację, wytwarzając element organizacyjny najbardziej żywotny, o ile któremuś z przywódców uda się zblokować odłamy główne.

Biorąc to pod uwagę Mussolini powraca obecnie do wielokrotnie apostołowanego przezeń programu współpracy faszystyczno liberalnej na szerokim terenie życia społecznego. Wychodząc z punktu widzenia ściśle naukowej klasyfikacji zjawisk, musimy podnieść fakt, że w gruncie rzeczy polityka faszyzmu, poza odchyleniami natury czysto zewnętrznej, nie różni się w gruncie rzeczy od polityki liberalnej prowadzonej przez wykładniki liberalizmu, poczynając od Giolittiego aż do Wiktora Orlando.

Faszyzm chętnie nazywa się prądem antydemokratycznym; chętnie gromi w swych wystąpieniach okres demokratyzmu w życiu państwowem Włoch, nie zdaje sobie sprawy, że w gruncie rzeczy jego wewnętrzna istota organizacyjna jest demokratyczna w takiej samej mierze, w jakiej liberalizm nieprzejednany przepojony jest ideologją demokratyczną. Na tem tle porozumienie liberałów pewnych odłamów i faszystów łatwo stać się może faktem dokonanym.

Pozostaje jednak grupa liberalno demokratyczna zdecydowanie opozycyjna, porozumienie z którą staje się absolutnie niemożliwe. Grupa ta programowo nieprzejednana nie pójdzie na żaden kompromis w nadziei przyszłego obalenia faszyzmu i zajęcia stanowiska dominującego.

W najbliższych zatem dniach będziemy mogli asystować pewnego rodzaju liberalnemu przelicytowywaniu w prasie włoskiej, ortodoksizm liberalny będzie we wszelaki sposób przeszacowany. Instynkty polemiczne dziennikarstwa politycznego włoskiego znalazły w tym zwrocie szerokie pole do wyładowania nagromadzonej energji.

Obecna faza wykazuje dokładnie, iż nie myliliśmy się, twierdząc, że faszyzm nie jest partją a tylko prądemześrodkowanym w Mussolinim; dziś bardziej, niż kiedykolwiek, staje się widocznym fakt, że gdyby w ten czy w inny sposób Mussolini ustąpił ze sceny politycznej, faszyzm pozbawiony człowieka a obfitujący w ludzi, podległby nieodmiennym prawom natury, rozkruszającym na drobne znikome cząstki zlep, pozbawiony zasadniczej spójni. Ewentual

ny rozkład faszyzmu spowodowaćby musiał niewątpliwie nowe konwulsyjne drgawki, szkodliwe dla organizmu narodowego. To też dopóki na horyzoncie partyjnym nie ukaże się nowy prąd organizacyjnie zrównany z faszyzmem, choć nawet potencjalnie niższy, dopóki faszyzm będzie miał na czele swych szeregów Mussoliniego dopóki strzępy dawnych stronnictw, w ten czy w inny sposób, rozbitych, stanowić będą opozycje nawet intelektualnie wyższą jak to ma w gruncie rzeczy miejsce obecnie, faszyzm pozostanie elementem zasadniczym recte dominującym w życiu współczesnych Włoch. Współpraca zaś faszyzmu z pewnemi odłamami liberalizmu i z katolicyzmem narodowo usposobionym opóźnić może w znacznym stopniu zachmurzenie się horyzontu.

Is the question polega, jak zwykle dotąd, na dostosowaniu się organizmu partyjnego faszyzmu do warunków życia, a głównie na zrozumieniu przecie norm narzuconych siłą rzeczy przez te warunki. Ktokolwiek bez zbytnich entuzjazmów patrzył krytycznie i objektywnie na zjawiska w dwuletnim okresie faszystycznej państwowości, ten w konkluzji stwierdzić musi, że najbardziej groźną z opozycji w stosunku do własnego rządowego wykładnika jest sam faszyzm.

Mussolini w dalszym ciągu pozostaje zdala od zjazdów międzynarodowych; nie weźmie on udziału w sesji Ligi Narodów tak, jak nie wziął udziału w konferencji londyńskiej. Osobisty organ jego stara się przy okazji podkreślić dobre ustosunkowanie osobiste prezydenta rady ministrów do Mac Donalda i do Herriota. Komentarz ten i jego ton pozwalałby na przejawianie pewnych wątpliwości zgoła uzasadnionych, jakto zresztą czyni opozycja. Być może, że chodzi tu o osobiste stosunki, należące do kategorji stosunków między przedstawicielami rządów. Delegacja włoska na sesję składa się z elementów pierwszorzędnej wartości.

TELEGRAMY.

Odrzucić układ z Sowietami.

LONDYN, 12.9. Związek wierzycieli w Rosji wystosował do Izby Gmin wezwanie, aby nie ratyfikowała zawartego przez Mac Donaldą układu z Sowietami.

Dalszych redukcji urzędniczych nie będzie.

WARSZAWA, 12.9. Wobec ukazania się w prasie wiadomości o zamierzonych nowych redukcjach wśród urzędników państwowych, ze źródła oficjalnego dowiadujemy się, że żadne nowe redukcje nie są przewidziane. Rząd dokończy jedynie jeszcze przed 1 stycznia reorganizacji administracji w myśl dawniej opracowanego planu oszczędnościowego i na tem zakończone będą prace w tej dziedzinie.

Po zrealizowaniu planu oszczędnościowego, rząd przystąpi natomiast do rewizji dotychczasowych płac urzędniczych, uważając je za niedostateczne.

Do czasu załatwienia tej sprawy stosowane będą dodatki, przewidziane kluczem statystycznym.

Samobójstwo Ewy May

BERLIN, 12.9. Znana artystka filmowa Ewa May, córka Mia May, popełniła samobójstwo. Ewa May liczyła lat 23. Ostatniemi czasy zaszły między nią, a narzeczonym nieporozumienia. Wczoraj Ewa May pozbawiła się życia wystrzałem z pistoletu.

Ucieczka mordercy.

PARYŻ, 12.9. Z Berlina donoszą, że wczorajszej nocy uciekł z więzienia morderca porucznika belgijskiego Graassa, skazany za morderstwo dokonany na terenie okupowanym. Razem z nim uciekło paru innych przestępców.

Mordercy — miljarderzy.

NOWY JORK, 12.9. Synowie miljarderów amerykańskich Ryszard Loeb i Natan Leopold zostali wczoraj zasądzeni za dokonanie mordu na dożywotnie więzienie. Prezydent trybunału Caverling, podniósł przy uzasadnieniu wyroku, iż dlatego zaniechał wymierzenia kary śmierci, ponieważ oskarżeni są nieletni.

Demonstracje litewskie na pograniczu.

WILNO, 12. Według ostatnich informacji na pograniczu polsko litewskiem zostały zgrupowane oddziały szaulisów, które rozlokowano wzdłuż linji granicznej. Ogólna ich liczba przekracza 2,000 ludzi. Wszyscy są dobrze zaopatrzeni w broń, żywność i ekwipunek. W ciągu dnia oddziały te przemaszerowują gęstemi kolumnami nad samą granicą, przyczem wiwatują i oddają w powietrze salwy. Wśród okolicznej ludności polskiej ta liczna demonstracja ze strony litewskiej wywołuje niepokój. Ze strony władz polskich zostały wydane odpowiednie zarządzenia.

Sąd nad sprawcą zamachu.

LWÓW 12. W piątek odbędzie się we Lwowie sąd doraźny nad Stanisławem Steigerem, który w ubiegły piątek podrzucił petardę pod orszak Prezydenta Rzeczypospolitej. Śledztwo prowadzi sędzia śledczy Rudek. Obrony podjął się adwokat Dr. Bromberg.

15 gospodarstw pastwą płomieni.

LWÓW, 12. W gminie Sobowa, powiecie tarnobrzeskim, wybuchł wielki pożar, który zniszczył 15 gospodarstw z całą krescencją. Szkody wynoszą na przeszło 70,000 złotych. Dzięki akcji okolicnych straży pożarnych pożar nie objął całej wsi.

„Wyzwolenie" przechodzi do opozycji.

WARSZAWA, 12. Przedstawiciele klubów „Wyzwolenia" senator Woźnicki i poseł Poniatowski przedstawili wczoraj premjerowi Grabskiemu zapytanja:

„Co rząd zamierza dalej robić w sprawie administracji kresów wschodnich i w sprawie reformy rolnej".

Udzielone przez premjera Grabskiego odpowiedzi będą w tych dniach tematem obrad prezydjum „Wyzwolenia", które ma powziąć uchwałę w sprawie stosunku klubu do rządu p Grabskiego.

Jak słychać uchwała ma zapowiadać bezwzględną opozycję klubu w stosunku do obecnego rządu.

Wojna domowa w Chinach.

NOWY JORK, 12. „New York Herald" donosi, że sytuacja w Chinach coraz bardziej się zaostrza. W ciągu dnia wczorajszego wylądowało jeszcze 2000 marynarzy amerykańskich i angielskich. Dowództwo nad nimi objął admirał Henderson. W porcie Szanghaju znajduje się około 20 okrętów wojennych. W dzielnicach europejskich zabroniono pokazywać się uzbrojonym chińskim żołnierzom. Towarzystwa asekuracyjne podniosły stopę asekuracji o 2 do 3 procent na miesiąc. W Szanghaju znajduje się 120,000 uciekinierów. Walka między powstańcami a rządowymi wojskami odbywa się bez przerwy w odległości 20 kilometrów od Szanghaju.

W ciągu dnia dzisiejszego nadeszły tutaj wiadomości z Tokio, że rząd japoński zgłosił swą neutralność wobec wydarzeń w Chinach. Tem nie mniej w tutejszych kołach giełdowych krążą pogłoski, że rząd japoński zarządził mobilizację armji i floty.

Nadeszły wiadomości z Pekinu, że rząd południowych Chin wydał odezwę, w której deklaruje swą solidarność z sowietami. Krążą pogłoski o ruchu rewolucyjnym w Mongolji i o intensywnej akcji, prowadzonej przez emisarjuszów sowieckich. W Urdze aresztowano wszystkich cudzoziemców.

Narodowy park amerykański w płomieniach.

NOWY JORK, 12. Słynny park narodowy amerykański, Yelowstone stoi od dwóch dni w płomieniach. 5,000 morgów lasu już się spaliło. Wszystkie zwierzęta, utrzymywane w tym parku, zabezpieczono przed ogniem w jednej ze stron parku, którego płomienie jeszcze nie dosięgły.

Trąba powietrzna w Badenji.

LONDYN, 12. „Daily Telegraph" donosi z Konstantynopola „że w ubiegłą niedzielę w okolicach Erzerum miały miejsce dwa silne trzęsienia ziemi. W 160 okolicznych wsiach zniszczonych zostało zupełnie 80 proc. domów.

Trzęsienie ziemi w okolicach Erzerum

BERLIN, 12. W południowej Badenji trąba powietrzna bardzo poważnie zniszczyła kilka miast pomimo, że trwała zaledwie kilka minut. W Reichenbach dachy wszystkich domów zostały zerwane, kilka osób zginęło. W wielkich ogrodach osobowych w pobliżu miasta burza powyrywała wszystkie drzewa i rozrzuciła je na szerokiej przestrzeni.

Samobójstwo sekretarza Trockiego.

WARSZAWA, 12. W ostatnich dniach pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru Michał Salomonowicz Glasman. Był on stałym sekretarzem przewodniczącego Rewwoj. sowietu tow. Trockiego. Wśród komunistów tajemnicze okoliczności śmierci Glasmana wywołały zaniepokojenie i rozmaite domysły.

Wyrok na organizatorów buntu marynarzy.

WARSZAWA, 12. W Symferopolu skazanych zostało, według najświeższego wymiaru kary 2 marynarzy floty wojennej, oskarżonych o przygotowywanie zbrojnego powstania w Sewastopolskim porcie. Powstanie to miało wybuchnąć w maju 1924 r. Rozstrzelani zostali Kostienko i Zagrecki. Pozostałych 18 oskarżonych skazano na dożywotnią zsyłkę na Syberję.

Wyrok na komunistę w Łodzi.

WARSZAWA, 12. Onegdaj odbyła się w okręgowym sądzie łódzkim rozprawa przeciwko oskarżonemu działaczowi komunistycznemu Leopoldowi Wagnerowi Oskarżony aresztowany był jeszcze w marcu br. Przeprowadzona w jego mieszkaniu rewizja wykryła większy skład literatury komunistycznej. Wagner skazany został na 2 lata ciężkiego więzienia.

Łotwa w obronie swoich granic przed Sowietami.

WARSZAWA, 12. Pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych odbyła się w Rydze konferencja przy udziale starostów pogranicznych powiatów. Z Rosją sowiecką na temat wzmożenia ochrony granic Łotwy. Uchwalono wzmocnić ochronę drogą powiększenia korpusu pogranicznej straży. W związku z bandytyzmem i przemytnictwem postanowiono nie wydawać nowych pozwoleń na handel w rejonach pogranicznych.

W sprawie mrożonego mięsa argentyńskiego dla Polski.

WARSZAWA, 12. W związku z przejawiającą się nieuzasadnioną zwyżką cen mięsa żywej wagi, ustawicznie pobijaną przez producentów oraz rozpoczętą akcją przeciwdrożyźnianą na rynku mięsnym przez czynniki rządowe dowiadujemy się, że poczyniono zostały kroki w kierunku zamówienia dla Polski olbrzymich transportów mięsa mrożonego z Argentyny. Jak wiadomo, mięso to jest o wiele tańsze niż krajowe, należy przytem zaznaczyć że obecnie Argentyna dostarcza dla wszystkich rynków spożywczych Europy, do wszystkich większych miast mrożone mięso, które jest konsumowane przez całą niezamożną ludność.

Z rynku zbożowego

WARSZAWA, 12. W związku z sytuacją skrajkową w piekarstwie oraz naprężonymi stosunkami w młynarstwie panowała na giełdzie niedające się określić ściśle naprężenie. Podaż aczkolwiek większa nie znajdowała popytu. Głównym artykułem dokonywanych tranzakcji było żyto. Na inne gatunki zbóż nie było zainteresowania. Ceny żyta kształtowały się od 18 do 18,50 zł., a nawet w niektórych wypadkach 19 zł. w zależności od gatunku oraz odległości stacji załadowawczej. Z Poznania nadeszły giełdowe wiadomości spokojniejsze niż dnia poprzedniego. Zwyżka została powstrzymana.

Z Rady Miejskiej.

W czwartek, 11 bm., odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, które o godz. 8.15 otworzył prof. Michalski w obecności 23 radnych i członków Magistratu.

Na posiedzenie nie przybyli pp. radni: Ader Glanternik, Lipszyc i Strzyżewski, który nadesłał wytłomaczenie. Część pp. radnych z 2 spóźniła się na posiedzenie prawdopodobnie z powodu wiecu odbywającego się w tymże czasie w Klubie P.P.S.

Po odczytaniu przez sekretarza rad. Dancygera protokułu z poprzedniego posiedzenia i zatwierdzenia takowego, przewodniczący odczytał pismo od Związku Miast Czechosłowackich, zapraszające na Zjazd.

Pismo to przyjęto do wiadomości..

Przechodzą następnie do porządku obrad przewodniczący udziela głosu mec.. Engelhardtowi, który referuje jeszcze kilka podatków na rok bieżący, a mianowicie: 25 proc. dodatku miejskiego od państwowego podatku od dochodu brutto od nieruchomości.

Po krótkiej dyskusji, w której zabierali głos pp. radni: Poradowski wogóle przeciw podatkowi, za propozycją magistratu Solnik, Kalinowski i Dąbrowski, za mniejszą stawką Pawlikowski i Paszkowski w rezultacie wniosek Magistratu przeszedł choć przeciw niemu głosowała prawica polska i żydowska.

Następnie uchwalono po krótkiej dyskusji przy opozycji rad. Poradowskiego 0,5 proc. o podatku od wartości placów niezabudowanych oraz od gruntów mających charakter budowlany przyjęto również bez dyskusji wzorowy statut wydany przez ministerstwo o miejskim podatku ładunkowym.

W myśl poprzedniej uchwały Rady Miejskiej o wyszukaniu źródeł wydobycia funduszów na pokrycie strat spowodowanych powodzią w Kaliszu wynoszących 855521 zł. komisje podatkowa i finansowa proponuje następujące dodatki do podatków na rok 1924: 12.5 proc. do państwowego podatku przemysłowego, który dałby nam 337240 gr., 50 proc. do podatku od lokalu co dałoby sumę 1876095 gr. i 0.25 proc. do komunalnego dodatku do podatku obrotowego co wyniosło by sumę 33.388.56 gr.

Propozycje te wywołały dość ożywioną dyskusję i nie uzyskały uznania Rady Miejskiej i w rezultacie uchwalono na wniosek prof. Michalskiego 1) przekazać sprawę komisji gospodarczej dla dokładnego zapoznania się z kosztorysami strat, 2) projekt przedłożonych podatków odesłać ponownie do komisji finansowo podatkowej i 3) ponieważ prowadzone roboty mają

charakter robót publicznych, na które Ministerstwo udziela dalszych pożyczek, wystąpić do Ministerstwa Robót Publ. o przyznanie dalszych kredytów i w tym celu wybrać delegację składającą się z 2 osób, któraby łącznie z panem Prezydentem starała się o pożyczkę.

Do delegacji tej wybrano prof. Michalskiego i Bukowińskiego, pomimo, iż rad. Pawlikowski w imieniu klubu 3 oświadczył, iż są przeciwni delegacji i udziału w wyborach nie biorą i kandydata nie wystawiają.

Na miejsce radnych, którzy zrzekli się mandatów, a tem samem wyszli z różnych komisji wybrano do delegacji Robót Miejskich p. Dawidczyńskiego, a do Komisji Opieki Społecznej p. Pawlikowskiego, zaś do Rady Szkolnej miasta Kalisza na miejsce p. Dobrowolskiego wchodzi zastępca ks. Roposz, a na miejsce ks. Roposza wybrano p. Jakubowskiego kierownika szkoły im. Repphana.

Następnie ławnik Stradomski referuje sprawę zamiany placu przy ul. Dobrzeckiej obok fabryki Bettinga przestrzeni 1250 mtr. kwadr. należącego do małż. Fabiszczaków, gdyż plac ten potrzebny na przedłużenie ulicy na 660 m. kw. ziemi miejskiej przy ul. Staszyca obok tanich domów. Przeciwny tej zamianie jest pan Bukowiński uważając ten plac za potrzebny i proponuje inny przy wsi Dobrzec.

Opinja Rady Miejskiej przychyliła się do wniosku p. Bukowińskiego.

Następnie na wniosek p. Prezydenta w myśl okólnika Województwa uchwalono, że wszystko mięso przywożone do Kalisza winno być badane w rzeźni miejskiej, a znajdujące się w sprzedaży mięso bez stempla, jako pochodzące z tajnego uboju będzie konfiskowane i przekazywane do przytułków lub niszczone.

Przechodząc do ostatniego punktu porządku dziennego, t. j. do sprawy powiększenia liczby członków komisji apelacyjnej, Magistrat proponował powiększenie tej komisji o siedem osób natomiast rad. Kwiatkowski proponuje powiększenie tylko o dwie osoby. Po krótkiej dyskusji Rada Miejska przychylając się do wniosku rad. Kwiatkowskiego wybrała do Komisji Apelacyjnej pp. radnych Pawlikowskiego i Jabłkowskiego.

W wolnych wnioskach radny Dawidczyński stawia wniosek, aby Magistrat zwrócił się do odpowiednich władz w sprawie biura kolejowego „Orbis“, które we wszystkie święta katolickie i niedzielę jest otwarte, a w soboty zawsze zamknięte co nie powinnno mieć miejsca, gdyż biuro to jest związanem z instytucją państwową która żadnych sobót nie święduje, gdyż jest instytucja dla wszystkich obywateli Państwa.

Wniosek ten goraco poparli radni: Dancyger i Pawlikowski, mówiąc, aby z tym wnioskiem nie było tak jak z herbem na sztandarze żydowskiego Tow. Sportowego dając mu nazwę Makagigi z czosnkiem za co przewodniczący przywołuje go do porządku. Na poprzednim posiedzeniu odmówiono żyd. Tow. Sport. prawa noszenia na sztandarze herbu miasta, a jednak herb nie został usunięty i w ostatnią niedzielę został sponiewierany.

Rad. Solnik wyjaśnia, że Sportowcy wracając ze zwiniętym sztandarem zostali napadnięci przez zorganizowaną młodzież szkolną ze szkoły im. Tadeusza Kościuszki i spokojnych ludzi pobito, uważa jednak, że większym poniewieraniem jest umieszczanie herbu na papierkach przez piekarnię p. Mystkowskiego.

Rad. Pawlikowski i prof. Michalski, mówią, że nikt nie pochwala napadu na żydów, jednak uchwała powinna być wykonana, a co do umieszczenia herbu miasta na etykietach piekarni, to piekarnia ta ma pozwolenie jeszcze od Rosyjsk. Min. Przemysłu, przyczem rad. Pawlikowski żąda aby uchwała Rady była bezwzględnie wykonana.

Pan Prezydent wyjaśnia, że zawiadomienie o decyzji Rady zostało do Tow. Sport. wysłane i w głowie Mu nie powstało aby klub uchwały Rady nie wykonał, a wrazie nie wykonania będzie musiał Magistrat przedsięwziąć odpowiednie kroki.

Rad. Solnik tłomaczy, iż herb został zakryty szarfą stawia wniosek, aby Magistrat zwrócił się do szkoły im. T. Kościuszki, by podobne ekscesy się nie powtarzały, zaś p. Prezydent odpowiada, iż co najwyżej może się zwrócić do p. Starosty o przestrzeganie spokoju.

Rad. Dancyger proponuje natomiast, aby się z tem wstrzymać gdyż nie wiadomo, jaki bieg tej sprawie nadała policja.

Na tem przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 12.

B. S.

KRONIKA

— OSOBISTE.

Dyrektor Kaliskiego Oddziału Banku Handlowego w Warszawie Xawery Cygański powrócił z urlopu i objął swe obowiązki.

— ZEBRANIE INTELIGENCJI PRACUJACEJ.

W sobotę, dn. 13 bm., o godz. 18, w sali Banku Handlowego odbędzie się konferencja inteligencji pracującej, gdzie omawiane będzie nasze stanowisko wobec zbliżających się wyborów do Kasy Chorych.

Rozumiejąc doniosłość samego faktu wyborów, a zwłaszcza dla inteligencji pracującej, jako najwięcej zainteresowanej, tymczasowy Komitet Organizacyjny, wyłoniony z pośród pracowników Banku Handlowego, niniejszym uprzejmie zaprasza o jaknajliczniejsze przybycie na powyższe zebranie.

KOMITET.

— WYPOLICZKOWANIE.

Przywódca polskich socjalistów na Górnym Śląsku, pos. Biniszkiewicz, wypoliczkował dnia 8 bm w kawiarni SAstorya, osławionego szantażystę i prowokatora Jana Kustosza, wydawcę „Głosu Śląskiego“. Pos. Biniszkiewicz wydrukował w „Gazecie Robotniczej“ oświadczenie w tej sprawie, mianowicie Kustosz zamieścił w swojem piśmie szereg napaści na Biniszkiewicza i PPS. Zaznaczyć należy, że Kustosz został wypoliczkowany publicznie w Katowicach już po raz 26-ty.

— PREMJOWKA DOLAROWA.

Raporty Oddziału Banku Polskiego wykazują zwiększające się zapotrzebowanie na obligacje 5 proc. Premjowej Pożyczki dolarowej, co pozwala mniemać, iż emisja pierwszej serji obligacji będzie do końca miesiąca wyczerpana. Pokup „premjówek“ dolarowych wywołany jest w znacznej mierze zbliżającym się terminie ciągnienia wygranych, wśród których w kole znajdzie się znowu główna wygrana w sumie 40000 dolarów.

Pozatem zwiększone zapotrzebowanie obligacji świadczy, iż wśród ogółu dojrzewa coraz bardziej zmysł lokowania oszczędności w papierach państwowych.

— WALKA Z LICHWA.

Wobec niezgodnych z faktycznym stanem rzeczy informacji, podanych przez niektóre organa prasy, PAT komunikuje że ministerjum spraw wewnętrznych nie udziela poparcia wnioskom w sprawie zniesienia podatku obrotowego od żyta, mąki i chleba, że nie występuje na komitet ekonomiczny ministrów z wnioskiem zniesienia podatku obrotowego przy tranzakcjach zbożem i jego przetworami.

Ministerjum spraw wewnętrznych nie zalecało łagodności w stosunku do winnych uprawiania lichwy, lecz przeciwnie, okólnikiem z dn. 6 lipca nakazało bezwzględne stosowanie represji względem osób, działających na szkodę konsumentów. Wszystkie ujawnione objawy lichwy są stale i systematycznie zwalczane przez organa, podległe ministerjum spraw wewnętrznych działające ściśle na zasadzie obowiązujących ustaw i rozporządzeń.

Ze względu na to, że chleb jest najważniejszym artykułem powszedniego użytku, akcja organów rządowych skoncentrowana jest ostatnio na przeciwdziałanie tendeciom nieuzasadnionego podwyższania cen mąki i chleba, co nie spowodowała jednak zaniedbania zwalczania lichwy w innych dziedzinach życia gospodarczego. Gdy cena żyta podrożała w ciągu ostatnich 2 miesięcy o 80 proc., chleb w Warszawie podrożał o 20 proc., i stolica kraju posiada tańszy od innych większych miast 50 proc. chleb pytlowy.

Władze administracyjne nie posiadają obecnie kompetencji do wymierzenia kar za pobieranie cen nadmiernych i karanie należy do organów wymiaru sprawiedliwości.

— EGZEKWOWANIE NALEŻNOSCI KOLEJOWYCH.

Min. Spraw Wewn. wyjaśnia, że egzekwowanie na żądanie władz kolejowych należności za uszkodzone lub zniszczone mienie kolejowe oraz ściąganie kar administracyjnych kolejowych nie może należyć do obowiązków policji państw. Ściąganie odszkodowań tych odbywać się winno inną drogą a udział, jaki policja przytym odegrać może ograniczać się winna do pomocy ewent. asysty.

— UCHYLAJACY SIE OD SŁUŻBY WOJSKOWEJ. Władze administracyjne wydały polecenie władzom policyjnym poszukiwania następujących osób, uchylających się od służby wojskowej: Markowski Jan, Leniol Mordko Icek Grundblat Abram, Lipszyc Icek, OOksenberg, Abram Abe, Zylbering Moszek, Osiński Stanisław, Robak vel Kurowiecki Piotr, Cadykow RPMoszek i Lejbel Mordka.

— OPŁATY SZKOLNE ZA DZIECI URZEDNIKOW.

Min. Skarbu w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów, oraz Min. Oświaty wyjaśnia, że zwrotu opłaty szkolnej za dzieci funkcjonarjuszy państwowych uczęszczające do prywatnych szkół średnich nie należy wypłacać, ponieważ wysokość zwrotu płatna w 10 miesiącach jest tak obliczona, iż równa się przeciętnemu całorocznemu kosztowi nauczania ucznia w szkole państwowej.

— Ukazał się Nr. 36. „WIADOMOSCI LITERACKICH“. Na jego treść składają się: dwugłos w obronie klasycyzmu J. N Millira i J. Ejsmonda, wiersz M Brauna „Poeta i publiczność“, artykuły informacyjne o akademji literatury arabskiej, czasopismach rosyjskich, historycznej literaturze włoskiej, Nowe książki Przybyszewskiego i Tuwima omawia M. Dąbrowska, K. Irzykowski polemizuje z futurystami, L. Niemojewski porusza sprawę wysiłku twórczego w architekturze. Numer uzupełniają parodje literackie J. Lechonia kronika wileńska K. Leczyckiego, recenzje oraz nowo wprowadzony dział: „Kronika ilustrowana“.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	23.15
Paryż	0.27.75
Szwajcarja	0.97.50
8% pożycz. zł.	6.50
4% poż. prem.	0.74
Bony zł. S. II A.	0.88
Listy Tow. K. Ziem. 4½	31.25

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 12 września 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	752.8 m.m.
2) Kierunek wiatru	W
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	pogodnie
5) Wilgot. bezwzględna	6.7 m.m.
6) Wilgot. względna	97%
7) Temp. powietrza	+5.9
8) Ilość opadów (z doby ubiegł. za cały d.)	Niebyło
9) Najwyż. temp. (z doby ubiegł. za cały d.)	+15.4
10) Najniż. temp. (z doby ubiegł. za cały d.)	+7.7
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+1.50

Pożyczki w listach zastawnych dolarowych.

Wobec zmian zasadniczych w polityce wyj wozowej wywołanych uchwałami Sejmu, pod pisane już swego czasu warunki sprzedaży listów zastawnych TKZ. konsorcjum austrjacko czes kiemu, nie dały się urzeczywistnić. Tow. Kredy towe rozpoczęło ponownie pertraktacje, celem sprzedania dolarowych listów zastawnych. Do tychczas jednak żadna umowa nie została za warta.

Ponieważ zaś termin płacenia podatku ma jątkowego nadchodzi i wyjednana prolongata terminu płacenia podatku za pomocą pożyczek Towarzystwa kończy się 10 październiika rb., Dyrekcja Główna wyjednała w Banku Polskim możność zastawu listów dolarowych, w celu otrzymania dla stowarzyszonych tą drogą goto wizny na opłacenie rat podatku majątkowego. Zastaw ten uwarunkowany jest wprowadzeniem na Giełdę warszawską wymienionych listów za stawnych, w celu określenia ich wartości. Wyso kość pożyczki, jaką otrzymać można z zastawu wynosić może do 75 proc. wartości listów za stawnych notowań Giełdy. Oprocentowanie za stawu w stosunku 14 proc. rocznie, termin trz trzechmiesięczny, który zasadniczo będzie mógł być prolongowany, o ile nie zajdą jakiekolwiek bądź okoliczności, któreby uniemożliwiły Banko wi Polskiemu dalszą prolongatę. Dyrekcja Głów na zabiega o możliwie rychłe załatwienie formal ności, związanych z wprowadzieniem wymienio nych listów zastawnych na Giełdę. Jest nadzieja, że w ciągu dwuch tygodni sprawa załatwiona będzie. Listy zastawne 8 proc. dolarowe są już gotowe.

Dyrekcja przystąpiła do przyznawania po życzek. Wielu jednak z petentów nie dostarczy ło dotąd wymaganych zaświadczeń Urzędu skar bowego o wysokości podatku, o cyfrze dokóna nych na poczet tegoż wpłat i pozostałych do uregulowania sum. Dla ścisłości zaznaczyć nale ży, że aczkolwiek w rozporządzeniu ministerjal nem z dn. 20 czerwca rb. nie jest wymagalne przedstawienie przez biorących pożyczkę rów nież zaświadczeń o wysokości podatku, przypa dającego od danej jednostki hipotecznej i oblicza nego w ten sposób, jakgdyby ta jednostka sta nowiła cały majątek płatnika podatku, to jed nakże Dyrekcja Główna przewiduje, że takie za świadczenia mogą być przez wydziały hipotecz ne wymagane. Po przyznaniu pożyczek stowa rzyszeni otrzymywać będą od Dyrekcji Głównej niezbędne objaśnienia co do wysokości przyzna nej pożyczki i sposobu przeprowadzenia czyn ności hipotecznych.

Towarzystwo, mając na widoku spodziewa ne tranzakcje z zagranicą listami zastawnymi zastrzega sobie dysponowanie niemi za pośred nictwem Banku Ziemiańskiego, który zajmie się obecnie, za umiarkowaną prowizją, załatwia niem formalności zastawu listów zastawnych w imieniu stowarzyszonych i wpłacenjem na odpo wiednie konta przez PKO. sum w decyzjach T. K. Z. wskazanych do odpowiednich kas skarbo wych.

Dyrekcja Główna zarazem wyjaśnia, że, zgo dnie z opinją prawników, pożyczka może być udzielona:

1) w wypadkach, kiedy pożyczka będzie mu siała korzystać z przywileju ustawowego pierw szeństwa hipotecznego, tj. kiedy oprócz T.K.Z. są inni wierzyciele, którzy ustępstwa pierwszeń stwa hipotecznego dla pożyczki TKZ. nie udzie lą), pożyczka będzie udzielona a) olbo w kwocie, równej podatkowi majątkowemu, pozostające mu do zapłaty punkt a par. 4 Rozp. Min. Skar bu z dn. 23.6 rb. DURP. Nr: 53 poz 581):

b) olbo w kwocie mniejszej i niezbędnej dla zapłacenia jednej lub kilku rat podatku mająt wego (p. b. par. 4 tegoż Roz. Min. Skarbu): W obydwuch tych wypadkach cała suma, uzyska na z realizacji listów zastawnych, musi być wniesiona do kasy skarbowej (punkt 1 par. 5 powołanego Roz. Min. Skarbu);

2) Gdy hipoteka jest czysta, lub gdy uzyskane zostanie ustąpienie pierwszeństwa hi potecznego ze strony wierzycieli, wówczas poży czka może być przyznaną na całą sumę przypa dającego podatku a nietylko podatku, pozostają cego do zapłaty), łącznie z 25 proc. od tej sumy punkt c par. 4 powyższego rozporządzenia).

Z całym naciskiem zwracamy uwagę zainte resowanych na zasadnicze różnice, jakie zacho dzą w tych wypadkach, kiedy pożyczka TKZ. nie potrzebuje korzystać z przymusowego usta wowego pierwszeństwa hipotecznego i kiedy z pierwszeństwa tego korzysta. Zarazem zaznaczamy, że sumy uzyskane z realizacji po życzek, korzystających z przymusowego pierw szeństwa hipotecznego, mogą nie wystarczyć na pokrycie nawet rat najbliższych, wobec czego zachodzić może konieczność uiszczenia części tych rat w gotówce.

Z powyższych względów ci stowarzyszeni którzy życzą sobie korzystać z pożyczki T. K. Z. w możliwie szerokim zakresie, winni niezwłocz nie, o ile to jest możliwe, poczynić energiczne starania, aby uzyskać otrzymanie ze strony wie rzycieli ustępstwo pierwszeństwa hipotecznego dla pożyczki TKZ. i o uzyskanem ustępstwie na tychmiast zawiadomić Dyrekcję Główną TKZ. Dla ścisłości informacji zaznaczamy, że chodzi tu o ustąpienie pierwszeństwa dla wszelkiego ro dzaju zabezpieczeń hipotecznych, nie wyłącza jąc kaucji hipotecznych, prawa użytkowania, dzierżaw itd. (jedynie zastrzeżenia z tytułu słu żebności i czynszów nie wymagają ustępstwa pierwszeństwa).

Odszkodowanie, jakie Niemcy różnym krajom płacić muszą.

Komisja reparacyjna opublikowała statysty kę świadczeń reparacyjnych na rzecz poszczegól nych państw do dnia 30 lipca 1924. Liczby te odnośnie do poszczególnych państw przedstawia ją się następująco (w tysiącach marek złotych):

Anglja w gotówce 441334, w dostawach rze czowych 555656, w przejętym majątku państwo wym 538000. Razem 1297528.

Francja gotów. 144027, dostawy 12785532, majątek państwowy 302042, razem 1728601.

Włochy — gotówką 33382, dostawy 358052 razem 391434.

Belgja — gotówką 1183800, dostawy 631252 majątek państwowy 635, razem 1815685.

Japonja — gotówką 3903, dostawy 9002, ma jątek państwowy 59000, razem 68392.

Jugosławja — gotówką 898, dostawy 264242 razem 265140.

Grecja — dostawy 20697, razem 20697.

Polska — dostawy 15120, razem 15120.

Rumunja — dostawy 33905, gotówką 4, razem 33909.

Czechosłowacja — dostawy 17101, majątek państwowy 6478, razem 23579.

Portugalja — dostawy 14857, razem 14857

Pozostałości pojedyńczych państw wynoszą zatem:

Anglja 217333, Francja 101874, Włochy 371486, Belgja 1428689, Japonja 676037 Jugosła wja 265140, Grecja 20679, Polska 15120, Ru munja 33902, Czechosłowacja 23579, Portuga lja 14857.

Są to sumy wprawdzie niemałe, ale jeżeli się zważy, jak wielkie szkody Niemcy w różnych krajach wyrządzili, to nawet oni sami powinni przyznać, że odszkodowania te zbyt wysokie nie są. Za zbrodnie trzeba pokutować, krzywdy wy nagradzać.